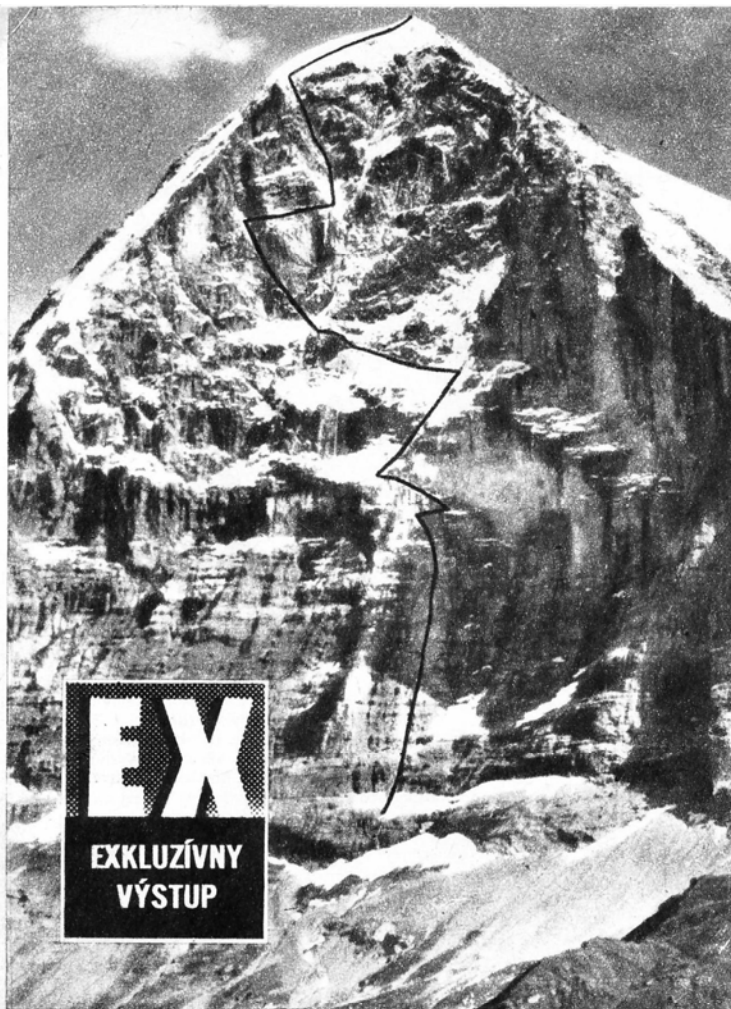

EX
EXKLUZÍVNY
VÝSTUP

KUCHAŘ—ZIBRIN

Podmanené ALPY

(2. pokračovanie)

Severnú stenu Eigeru nemožno v Alpách prirovnať k ničomu. Je ohromná, chmúrna, má zľú povest'. Vyžiadala si najviac obetí. A jednako ustavične láka horolezcov; privádzila aj nás.

Často sa nás pýtali, prečo vlastne sme po nej túžili, keď na jeden úspešný výstup pripadá jeden zabitý horolezec. Bola to túžba po senzácii, ktorá sprevádza každý výstup na Eiger na Západe?

Rozhodne nie. Horolezectvo je šport, ktorý pestuje túžbu ísť ustavične vyššie a dopredu. Po niekoľkých úspešných zjazdoch do Álp sme mali zležené takmer všetky najťažšie steny. Eigeru sme sa predbežne akosi vyhýbali. Avšak nakoniec musela naša cesta logicky viesť aj k nemu, ak sme mali dokázať, na akú úroveň dospelo československé horolezectvo.

Vedeli sme, že stena je nesmierne nebezpečná. Riziko možno v horolezectve odstrániť jedine dôkladnou prípravou. Oboja máme za sebou niekoľko ročné skúsenosti z Kaukazu i z Álp, mohli sme si teda s plnou zodpovednosťou trúfať aj na Eiger.

História výstupov na Eiger nie je radostná. Všetky ostatné ťažké steny v Alpách už podľahli, ale Eiger odolával. Až roku 1938 ho premohla rakúsko-nemecká štvorica Heckmaier, Vörg, Kasperek a Harrer. Už predtým si však vyžiadali pokusy o výstup šesť obetí a po zdolaní steny prišli nové pokusy a s nimi aj nové tragédie. Keď sme koncom augusta postavili v Grindelwalde pod Eigerom náš stan, mala stena na svojom konte už 18 smrteľných prípadov.

Poslednou obeťou bol rakúsky horský vodca A. Mayr, ktorý sa zrútil zo steny deň pred našim príchodom. Chcel sa ňou vyšplhať sám,

bez partnera. Šialená myšlienka, ale podložená prozaickými dôvodmi. Keby sa mu bol výstup podaril, bol by mal zaistené stále množstvo klientov, ochotných zaplatiť zvýšenú taxu za to, že môžu liezť so slávnym sólo-premožiteľom Eigeru. Klasický príklad, k čomu niekedy vedie západné chápanie horolezectva.

Tridsiateho augusta o pol štvrté ráno nastupujeme. Pri baterke prelízame spodné partie po lámavej skale a firnových poliach. Hoci sme obmedzili váhu batohov na minimum, predsa má každý 10 kil, čo tvorí zvyčajnú výzbroj a najnevyhnutnejšia strava. Pred ôsmou hodinou narádžame na prvé ťažké miesto. Cestu nám uzatvára pás ohromných čiernych previsov. Jedinou možnosťou ostáva úzka kľukatá špára. Zabíjame prvé skoby a s veľkou nádhrou zdolávame meter za meter až k ďalšiemu kľúčovému miestu, Hinterstoisserovu traversu. Meno má po horolezcovi, ktorý ho prvý prelízal, ale potom v stene tragicky zahynul.

Pás hladkých platní vľavo od nás strmo padá do hĺbiny. Pomocou starého lana, ktoré tu zanechal niektorý z našich predchodcov, sa prehupujeme cez platňu a po niekoľkých exponovaných krokoch dochádzame k prvému ľadovému poľu. Nie je extrémne strmé, ale vidíme hneď, že nás čaká v stene úmorná práca. Ľad je sklovitý, väčšinou musíme sekať stupy, postup púhym zabodávaním predných hrotov želez je nemožný.

Dvoma dĺžkami lana zdolávame prvé ľadové pole a už je tu žľab, ktorý ho spája s druhým poľom. Je takmer kolmý, celý zaliaty ľadom — úžasne ťažký úsek, na ktorom treba sekať stup za stupom a výšky pribúda nesmierne pomaly. Potrebujeme tri dĺžky lana na dosiahnutie druhého poľa. A teraz nám pride vyliezť sto metrov po ľade a tristo metrov traversovať vľavo.

Do steny prenikajú prvé lúče sinka, hviezdajú ľadové laviny. Náhle čosi zahučí a tesne pozdĺž steny sa mihne lietadlo; zmizne za skalnatým rebrom a znova sa vracia. Zrejme nás už z hotela Klein Scheidegg, ktorý leží na úpätí steny vo vzdušnej vzdialenosti 3 km, spozorovali a nastal zhon. Noviny a televízia už majú senzáciu — na Eiger znova lezú odvážlivci, ktovie, ako sa to s nimi skončí. Lietadiel sme sa už nezbavili. Chvilami krúžili okolo steny až štyri. (Po návrate z výstupu sme sa dozvedeli, že jedno z lietadiel narazilo na západný svah Eigeru, pričom pilot, foto-reportér a jeho sekretárka zahynuli).

Prelízame k hornému okraju poľa a traversujeme. Ľad a kamene padajú stále častejšie. Už je popoludnie a hoci by sme ešte mohli aspoň hodinu postupovať, neriskujeme, ale rozhodujeme sa na malom skalnatom pilieri prenocovať. Za krutej zimy dosahujeme ráno po rozlámáních skalách „Todesbivak“, kde pred rokmi zmrzli Nemci Sedelmayer a Meringer. Podľa zvyškov jedla poznávame, že tu strávil noc Mayr. Ešte aj na treťom snehovom poli nachádzame jeho stopy. Veru nie je príjemné postupovať po nich. Zdolávame ohromný skalný zárez, tzv. Rampu, urobíme ešte niekoľko krokov a zrazu ďalších stôp niet. Tu sa pred dvoma dňami odohrala tragédia...

Teraz už pominula tieseň a na pevnejšej skale rýchlejšie dosahujeme koniec Rampy. Avšak nad ňou hvizda taká kanonádka kameňa, že sa musíme o niekoľko metrov vrátiť a pripraviť sa na noc. Je to fantastický bivak — sedíme rozkročmo za sebou na ostróm skalnom nose, ktorý vybieha na pol druhá metro za steny.

Tretí deň v stene. Prenikáme exponovanou špičkou a sme na počiatku „Traverzu bohov“. Opatrne balancujeme v úzkej prelízanej polici, ktorú asi v dĺžke sto päťdesiat metrov pretína ohromná hladká stenu. Skoby tu nedržia, treba liezť s najvyššou opatrnosťou. Napoludnie sa dostávame k „Pavúkovi“. Je to posledné veľké ľadové pole v stene. Meno má jednak podľa svojho vzhľadu — je oválne a vybiehajú z neho na všetky strany ľadové žľaby, ktoré z údolia pripomínajú nohy pavúka — jednak pre svoju históriu. Kto sa raz dostal na „Pavúka“, do jeho sietí, pre toho už niet cesty dolu, len na vrchol — alebo smrť v stene!

Je to úplná večnosť, kým prekonáme úsek, neprestajne ostreľovaný padajúcimi kameňmi. Ale ten ďalší je ešte ťažší. Popis ho označuje ako „dvanásťmetrovú kolmú stenu z čiernych skál po skobách“. Dovliekli sme sa na to, no po čiernych skalách ani pámiatky — všetko pokrýva hrubá vrstva ľadu. A skoby v ňom nedržia. Ľad sa odlupuje a jeho úlomky ohrozuja. Sme celkom nekrytí, ľadové projektily nás niekoľko ráz bolestivo zasahujú. Som asi desať metrov nad Zdenom, ktorý ma istí pri neveľmi dobrej skobe. Náhle cítim tupý úder do hlavy, o prilbu sa mi triešti ľadová doska odtrhnutá hore zo steny. V ústach mám krv a len silou vôle prekonávam nevoľnosť.

Ku všetkému ešte aj začína po ľade pretekať voda. Musíme čosi podniknúť, ďalšie odľahčenie by mohlo mať hrozné následky. Napokon sme museli prelízať kolmý úsek bez zaistenia, len pomocou predných hrotov želez a záchyto v ľade. To bolo najťažšie miesto výstupu.

Potom postupujeme niekoľko dĺžok lana v rozlámanej skale. Je neskoro popoludní, treba sa nám obzrieť po mieste na bivak. Kolmá špára v kremencovej skale, niekoľko skôb, travers vľavo a stojíme na vrcholku malého skalnatého piliera. Poznávame „Cortioho bivak“, miesto, kde pred niekoľkými rokmi sedel taliansky horolezec Corti takmer celý týždeň v búrkach a nečase. Do steny nastúpil so svojím krajanom Loughim a s dvoma Nemcami. Títo traja zahynuli, len Cortio sa podarilo zachrániť. Pomocná výprava spustila do steny na štyristometrovom ocelovom lane záchrancu, ktorý si ho priviazal na chrbát a nechal sa vytiahnuť hore. Bola to najväčkorysejšia záchranná akcia vôbec v Alpách uskutocnená.

(Pokračovanie)

Snímky: Kuchař